

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Preț de Distribuție
Pe un an . . . 6 Cor.
Pe jum. an . . . 3 "
Pe o lună . . . 1 "

Preț de Distribuție
Pe un an . . . 10 Cor.
Pe jum. an . . . 5 "
Pe o lună . . . 1 "

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenc-utca 20.
—
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Manuscrise nu se înapoiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Conferințe literare.

În sfârșit Aradul a hotărât să intre în rândul orașelor cu o viață culturală românească oarecare: s'a hotărât ținerea unei serii de conferințe publice. Iată un prilej pentru a ne opri puțin asupra acestui subiect: conferințele literare.

S'au ținut și se țin multe conferințe literare în toate părțile locuite de români. În România mai ales nu este orașel de provincie în care să nu se ție în fiecare iarnă o serie de conferințe. S'ar părea deci că în cele mai multe locuri avem o viață culturală și literară intensivă și un viu interes pentru chestiile culturale. Atâtea conferințe, ținute în atâtea locuri, dela Severin la Dorohoi și dela Brașov la Arad (dacă ni-se îngăduie aceasta mică anticipație) ar trebui să-și aducă roadele: un public pasionat pentru chestiile literare, interes viu pentru orice carte, orice discuție literară, pricepere și dragoste pentru frumusețile artei și literaturii naționale în pături mai largi ale publicului.

Să mărturisim că conferințele acestea în cele mai multe cazuri nu au dat rezultatele dorite sau le-au dat într-o măsură mult mai mică, decât ar fi trebuit.

Cetim toldeana cu atențiune și cu un fel de savoare de câte-ori prin ziare se anunță undeva o serie de conferințe atât >dincoace< cât și >dincolo< de munți. Regretăm că nu am făcut o colecție de astfel de subiecte de conferințe. Am citit între altele subiecte ca despre >Civilizația chi-

nezească<, despre >Inchiziția spaniolă<, >Epoca de piatră< și altele.

Iată deci pricina cea mai de căpetenie pentru care conferințele literare nu au putut da rezultate așteptate.

Se întreabă mai întâiu, care-i scopul conferințelor? Răspândirea și popularizarea cunoștințelor folositoare este formula vagă și obișnuită în care se cuprinde rostul conferințelor. De sigur, la marile națiuni ale apusului ea poate indica nevoile de cultură ale mulțimii. Orice cunoștință, de orice ramură, poate fi folositoare și necesară pentru lumea capitalilor ce se îngăduiește la pragul universităților populare din străinătate. Cităm printre aceste mai ales celebrul >Volksheim< din Viena, care are poate cele mai bine organizate și mai vaste cursuri populare.

La noi nu poate fi vorba încă de academiile populare, de extensiunea universitară din străinătate. Viața noastră îngustă și adesea rudimentară se va mulțami cu mai puțin: cu serii de conferințe. În schimb ele vor avea să împlinescă altă menire decât în străinătate. Trebuințele de viață ale marilor popoare industriale și comerciale sunt mult mai variate și multiple. Dreptul și filozofia, comerțul și antropologia, chimia și geografia, toate ramurile cunoștințelor omenești pot fi cultivate deopotrivă și găsesc un număr, o anumită pătură de oameni pe cari îi interesează și cărora adesea le fac un serviciu practic.

Altcum la noi. Trebuințele de viață, de existență ale poporului nostru sunt altele.

Suntem într-o luptă pentru existență națională și în astfel de împrejurări conferințele trebuie să devie și ele alături de atâtea altele un instrument mai mult de luptă națională.

Nu ne gândim, firește, să cerem conferințarilor noștri conferințe de politică militantă. Dar aceia ce le cerem e totuși politică, *politica culturală*. Acesta este și poate fi aproape singurul rost al conferințelor literare la noi ca și în România. Mai mult decât la alt popor, cultura națională e elementul constitutiv de căpetenie al naționalității clasei noastre cărturărești.

A stârni interesul și dragostea pentru ea, a-o răspândi și întări ieste a întări naționalitatea noastră. Acesta ieste rostul conferințelor literare ce trebuie să se ție la noi. Nu cercetăm dacă pretutindeni, chiar și în Arad, conferințarii au ținut cont de acest scop, dar e sigur că dacă iele vor aduce un folos, el nu se poate atinge decât în felul acesta; prin conferințe *românești*.

Folosul conferințelor literare atârna deci în rândul întâi de măsura în care conferințarii vor ști să se pătrundă de nevoia mare a culturii românești. Orice conferință cu subiect străin cu preocupări străine poate fi o lucrare bună, interesantă și de spirit, dar ea nu poate servi acest scop și este o lucrare dacă nu rea, dar de prisos. >Civilizația chinezească<, >mumiile egiptene< și problema >aviațiunii< vor crește un public cu o cultură enciclopedică dar nici de cum națională.

Pentru a da însă conferințelor un efect

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Din valorile vieții.

De Ioan Slavici.

(Urmare.)

III.

Trei lei pe zi, mâncare și pat la mansardă: atât plătia dl Nedelcu. Puțin pentru un om ca Bucur! — El se ținea însă de casă și nu era în stare să lucreze aiurea, unde ar fi fost mai bine plătit. De ce s-o și făcă, dacă încurând trebuia să plece, ca să-și facă rândul la oaste.

„După aceea, — zicea Gheorghe, — n'o să mai lucrezi la alții: o să ne ajute Dumnezeu să facem ce vom face, ca să-ți ai tu salonul tău“.

„Și să te însori“, — adăugă în gândul ei Bucura, care ardea de dorința de a dădăci și nepoței.

Lucrurile n'au venit însă tocmai așa.

Ieșit din armată cu rangul de sergent-major, Bucur era cu totul alt om, mai voinic, mai țapăn și oare-cum mai aspru la fire, om care se impune și nu se mai lasă. De statură mai mult decât mijlocie, tot subțirel, dar lat în umeri, smead și cu ochii albaștri și toldeana bine îngrijit, el era o figură, asupra căreia se opreau ochii tuturor, o podoabă și un element de atracțiune pentru ori și care salon de barbierie.

Așa mai la mahala nu voia dânsul să se ducă, iar în centrul orașului, unde-și avea clientela,

chiriile sunt scumpe și instalațiunea e costisitoare.

„Să mai așteptăm, — zicea el. — Să mai așteptăm. — Să găsim undeva credit ori, poate, ceva zestre“.

Am intrat într'un salon din strada Academiei, unde umbra cea mai bună lume.

Eră aici mai bine plătit, dar n'avea nici masă, nici locuință.

Bucuria Bucurei.

Pateă iar să-și aibă la dânsa băietul, — ea tot așa li zicea. Stetea, ce-i drept, până pe la zece seara în salon, iar masa era nevoit s-o iee prin apropiere, dar nu era lucru mare pentru un om ca dânsul să vie, după ce a scăpat, până la cbor și când avea liber, luau și masa împreună.

Așa au și pornit-o, dar mult n'au putut s-o ducă.

Eră prin apropiere un așa numit atelier de confecțiune, unde lucrau vre-o douăzeci de fete, unele mai mari, altele mai mici, unele frumoșele, iar altele — mai așa — ca pretutindeni, unde e adunătură făcută pe nimerite.

Bucur, care stătea adeseori la intrare, cum e obiceiul, le știa pe toate, dar și ele-l știau pe el.

De aici trebuia să iasă mai curând ori mai târziu ceva, vorba părintelui Agaton, fie o povață bună, fie un rău îndemn.

Între fete era mai ales una, Zoe, o fetișcană de vre-o șase-șezeci ani, care umbla mereu încoace și 'n colo, precum se vedeă, după comisiuni, — un fel de curier al atelierului. Atât de mult se verbă în atelier despre mustața lui Bucur, despre ochii lui albaștri, despre talia lui și

despre distincțiunea întregii lui înfățișări, încât biata fată se amețise și se făcuse stăraitoare până la nerușinare.

Vina nu era însă numai a ei, ci și a lui Bucur.

Tocmai frumoasă nu era Zoe, dar era un fel de țigănoasă frumoșică, cu ochii vioi și umbriți oarecum de niște gene mari și dese. Cam măruntică și rotunjită în toate formele ei, ea era una din femeile, care, umblând, tremură la tot pasul, par'că se călăină pământul sub picioarele lor. Dar ceea ce mai ales îl ispitia pe Bucur și va mai fi ispitit și pe alții, era zîmbetul ei îndrăzneț.

„Atât de lină și atât de stricată!“ își zicea el câte odată.

Se înșelă, nenorocitul de el. Zoe era un copil nevinovat, dar din fire rău pornit și încă mai rău îndrămat de lumea în care-și petrecea viața. Pentru om însă lucrurile nu sunt decât așa, cum el însuși le vede, și Bucur, care trăise în lume și-și cunoștea Bucureștii, numai așa pateă să le vadă. Alirea le-ar fi văzut, poate, altfel, dar în strada Academiei dela București eră lucru firesc să nu stai mult pe gânduri când o fetișcană-ți trage și azi, și mâine, și poimâine cu ochiul.

Ce era adevă, dac'o opria din drum, când se vedea cât de color, că dânsa atât așteptă!

Es începă să tremure ca porumbița în fața uliului.

„Vai de mine! — Ne vede cineva și mâne vine tot atelierul! — grăi dânsa cu glasul înăbușit de emoțiune și urmă drumal, dar, — vezi asta e! — peste puțin mai adăugă „Noi ieșim din atelier la opt.“

„Și unde te găseac, domnișoară?“ — întrebă el repede.

mai mare, un rost adevărat în viața noastră, seriile de conferințe vor trebui să pornească dintr'un plan unitar, dintr'o concepție sistematică.

Numai atunci ele vor putea exercita o înrăurire mai trainică și adâncă asupra conștiinței publicului și vor reuși printr'o muncă sistematică să prefacă limba și cultura, gândirea și mentalitatea ascultătorilor.

În numele acestor idei și ținte salutăm cu căldură conferințele și pe conferențiarul nostru ca pe sămănătorii unei noi idei, ca pe pregătitorii unei noi epoci în cultura și gândirea noastră: epoca românizării prin cultură.

Lueger și trialismul. Zilele trecute primarul Vienei primind deputațiunea catolicilor din Bosnia a făcut declarația că croștii au fost întotdeauna slujitori credincioși ai imperiului și ai bisericii catolice. Pentru expresiunea „slujitori“ foile din Bosnia au atacat cu violență pe nobilul primar, care acum lăsându-se chestionat de către un ziarist bosniac, a lămurit că subit cuvântul „slujitori“ el înțelesese așași credincioși și niciodată n'a intenționat să ofenseze. Cu acest prilej dl. Lueger s'a declarat prieten al croștilor și aderent al ideii monarhiei trialiste, în temelul căreia Bosnia și Herțegovina să se alipească către Croația. Dorința lui e ca la Sud să se intraschipeze un regat slav puternic.

Wekerle la Viena. În liniștea ce s'a înstăpănit de sărbătorile catolice în politică pătrunde glasul evenimentelor în pregătire, și de anul nou, frământările iscate în jurul celor trei chestiuni cardinale: banca națională, dezideratele militare și fustanele, vor sgadai iarăși temelile sistemului feudal putred. Primul ministru, Wekerle, va pleca mâine la Viena ca să prezinte Majestații Sale monarhului urzile de anul nou ale guvernului. Cu acest prilej ministrul va face relații și asupra situației și va cerși nicaiva daruri treicoloare pe seama neastâmpăratei națiuni. Wekerle speră că munificența împărătească

va mulcomi spiritele și de data asta, și mai speră să obțină învoirea domnitorului în favoarea fuziunii. În fața acestei perspective fără așteaptă disgestată revelațiile politice ale grotescului ei inger de pază.

Partid constituțional 48-ist. Ziarul „Vaterland“ publică un articol la situație din peana unui fruntaș membru al partidului popular maghiar. Anonimul bărbat politic proroceste, că din vorbirile de anul nou ale lui Wekerle și Kossuth patrioții se vor convinge de jongleria ce se face pe socoteala băncii naționale ungare. Andrassy, Apponyi și Zichy vor reuși să-și octroeze punctul lor de vedere asupra partidului kossuthist făcându-l să renunțe la dezideratele patriotice și să se mulțumească cu schimbarea unor paragrafi fără importanță din sistatele băncii austro-ungare. Se mai proroceste în acest articol că peste câteva săptămâni fuziunea va fi fapt împlinit. Noul partid guvernamental se va încheba din fărâmițele partidului constituțional kossuthist și se va numi *partidul constituțional 48-ist.*

Duplicitatea conților kossuthiști.

(*) Cu prilejul Crăciunului apusean, contele Zichy a scris un articol în „Deutsche Rundschau“ despre relațiunile dintre Ungaria și Austria, atingând, se înțelege și chestia naționalităților.

„Az Ujság“ înregistrând alături de un alt articol de acest soi, scris de contele Baththyay în alt ziar german și-a bătut joc de „contele cu barbă mare și cu minte scurtă“; spunea că articolul e un galimatias mai încălțit decât barba contelui; noroc că în Germania nu prea ceteste nimeni astfel de „scremele“ ungurești, astfel conții aceștia ar mai fi contribuit ca strălucătatea să ridă pe comptul ungrimeii...

Suntem de acord că „Az Ujság“ în ce privește capacitatea fruntașului kossuthist (măine poimăine ministru)... Un mare merit totuși au acest fel de articole: ele pun în

evidență duplicitatea conților din partidul kossuthist.

Astfel cine nu știe de pildă iuvinuirile ce le adusese, nu de mult, contele Baththyay Tivadar românilor, despre cari zicea, în plin parlament că „nu vor să întindă mână frățească ungurilor...“

Iar ceilalți conți îl aplaudau.

Am relevat atunci îndată, cu prilejul discuțiunii bugetelor, că acuzațiunea această este absolut gratuită, că nu e decât o duplicitate, în mijloc: guvernanții acuză pentru a scuza regimul de teroare căruia suntem expuși.

Contele Zichy are meritul să ne dea, prin articolul său, o dovadă despre afirmațiunea noastră.

Iată, într'adevăr, ce scrie el în „Deutsche Rundschau“:

„Am zis, că noi în toate timpurile am căutat alianțe spre a putea să rămănem stăpâni în propria noastră țară. Aceasta o ajungem încă mai bine în alianță cu Austria.“

Austro-Ungaria e o mare putere și destul de puternică pentru ca să aibă o îndăurire hotărâtă asupra dezvoltării lucrurilor din Orient, asupra chestiunii orientale, încât acolo fără de intervenirea noastră nu se poate întâmpla nimic ce ar putea să jignească interesele noastre. *Unfi cu Austria, suntem totodată destul de tari, ca să tratăm cu dispreț agitațiunile României și ale Serbiei, ba să le impunem chiar tăcerea, dacă le-ar irece prin minte să facă agitațiuni contra ordinii stabilite în statul nostru printre frații lor de sânge.*

Alianța cu Austria nu numai ne asigurază dar pacea în țară, și ne dă totodată și puțința de a îndătura și primejdia oricărei complicități externe, iar rezultatul o, ca naționalitățile noastre se vor feri cu toată grija de a cădea ocolire și sprijin relativ la slabi lor frați de sânge de peste hotarele noastre spre a ne crea dificultăți aici acasă“.

Mai sincer rar a scris vre-un oligarh: Austria le este deci ungușilor manta de vreme rea și mai ales sceptru din dosul căruia să poată lovi în noi, să ne trateze cum vine la socoteala gogoritei cu „ideia“ pe scurt, să înăbușe sentimentele noastre naționale, și orice tendință spre solidaritatea de rasă cu frații noștri, unde ar fi ei.

„În grădina la sf. Gheorghe“, — răspunse ea fără ca să se uite înapoi.

„După opt — în grădina de la Sf. Gheorghe“, — își zise el — par'căr fi fost vorba ca atunci să se ducă acolo, ca să vadă pe cineva, care nu poate să iasă din casă.

Ei avea, ce i drept să stea până pe la zece: ce era însă, dacă acum, de data aceasta, pleacă la opt!?

Tochmai mare lucru n'ar fi fost, numai dacă nu se întâmpla curava, ca acesta să fie numai începutul unui lung șir, al căruia sfârșit nu poate nimeni să-l știe.

Trecând dar — așa prin tatanerec — pe lângă biserică sf. Gheorghe, Bacur vedea — par'că — într'un colț pe Perintele Agaton, care-i făcea semn să se oprească și-i zicea „Bagă, fiule, de seamă — ce faci!“

Na s'a oprit însă Bacur, ci-a mers cu băgare de seamă înainte.

Zoe l'astepta și tremura și zgom, căci nu mai putea să stea. — O aștepta și pe ea, departe în mahalaua Lucacilor, mama ei, o biată de vădăvă, care mai avea trei copii mai mici decât dânsa.

Ei a înșotit-o la dădul de lungul ei drum până la biserică Lucaciu, apoi s'au despărțit; nu mai erau însă nouă tot cei ce fuseseră la întâlnirea lor.

Ei mai vorbise în viața lui cu multe femei despre multe de toate. În felul Zoei de a vorbi despre nimicurile din atelier era însă un farmec pentru ei încă necunoscut, un fel de lipsă de afiață, pe care n'o găsești decât la cei ce nu-și prea dau seamă despre ceas ce spun.

„Eu, domnișoară, — îi zise el când se apropia

timpul despărțirii, — ies de obicei tocmai pe la zece și n'o să pot veni și mâine pe la opt. — Duminecă dia ce faci? — N'am putea să ne întâlnim unde-va?“

Ea se dă osrecam speriată la el.

Până Duminecă mai erau patru zile.

„Și noi stăm mai mult când e vre o lucrare mai urgentă, — grăi dânsa. — O să-i spun mamei, că avem lucrare urgentă și-o să te aștept.“

Asta tot eră prea mult: să mință pe mama ei, ca să se poată întâlni cu el!

„Nu, domnișoară, — îi zise el; — aceasta să n'o faci e mai ușor pentru mine să viu tot la opt ca azi.“

Așa s'au pornit lucrurile.

„Zina următoare s'au întâlnit după opt, dar ea tot spusese mamei ei, că au la atelier lucru urgent și mai puteau să stea încă un ceas, un ceas și jumătate împreună, — ceea ce au și făcut.“

Ei ținea să n'o facă și au plecat în curând după întâlnirea lor, dar, când au sosit la biserică Lucaciu, nu s'au despărțit, ci s'au mai plimbat puțin și încă puțin, puțin câte puțin așa prin atradele mai doznice până după zece, iar atunci le era foarte greu să se despărță.

„Măine seară în Cismigiu!“

Asta era vorba, cu care s'au despărțit.

Bacur a luat-o drept spre Calea Vergului, ca să iasă în Calea moșilor și să se întorcă acasă. În drum însă se împiedeca de toate cafeelele și de toate cofetăriile, pe lângă care trecea mai înainte fără ca să le bage în seamă.

În cele din urmă a intrat. Nu-i era lui să iee ceva, dar voia să mai stea așa singur și să se mai liniștească mai înainte de a se duce acasă.

Îi apăsa gândul, că acum de a doua oară a plecat înainte de timp, și o viață neliniștite-i cuprindea, când se gândia, că adese-ori o să mai fi în viitor nevoit să facă tot așa.

„La urma armelor, o să mă învoiesc ca pe totuși, ca să stau numai până la opt“, — îi zise el.

Da, sunt însă beluzi, soarele, teatre — și o mulțime de mușterii, tocmai dintre cei mai buni, viz seriile tatre opt și nouă, ca să se radă crăi se țandă.

Îi mai supăra apoi și gândul, că dânsa minț pe mama ei, și nu poți nici odătlă să știi, până unde e în stare să meargă cel ce mințe.

Era trecută oară un spre-zece.

„Ei, un copil stricat!“ — zise el și se ridica să plece — fără ca să se fi dămirit. Un singur lucru era hotărât în mintea lui, că ziua următoare se duce la Cismigiu și-o rumpă într'un fel. Peste noapte a dormit puțin și rău, iar ziua următoare era zăpăcit, încât, acum întâia oară în viața lui, a ngăritat pe unul dintre mușterii în timpul raderii.

Așa nu mai putea să meargă înainte!

Ce păcat! — El era om în toată firea, în na vre-un băiețoiu.

Cum însă!?

Asta n'o știa nici seara, când a plecat s'o aștepte în colțul Bulevardului, ca să meargă apoi împreună spre Cismigiu.

Zoe cră de o absurdănicie fără de seamă. Celelalte simțiseră ceva, se'nțelege, din vorbe scâpate de dânsa, — și-o năcăjiseră toată ziua — năcăjindu-se unele dintre dânsese și ele, iar ei se simțea ridicată'n slava cerului.

Pentru conții kossuthiști solidaritatea de sentiment cu frații noștri ori interesarea fraților din regatul României ar putea da priek la >complicațiuni externe<...

Adevărul e, că dacă puterea ar fi numai în mâinile năbădăioșilor șovinști din Budapesta, și n'ar fi la mijloc Austria care să-i temereze, ei ar fi comis multe buclucuri internaționale. Să ne aducem numai aminte de vietul infernal ce făcuseră când cu adunarea generală a Asociației la Bistrița, când cereau războiu contra României, pentru că dl ministru Brătianu plimbându-se prin Ardeal, ne-ar fi agitat, iar dl Sturdza a umbat >incognito< printre noi... În mai zilele trecute cereau ca monarhia să pornească războiu contra Serbiei...

Articole ca ale conților Batthyány și Zichy n'au decisă ne supere, oricât ar fi de violente contra noastră, pe lângă injuriile ce ne adresează și procesele de intenții ce ne fac, cu siguranță vor da de gol întreaga gândire și mentalitate ungurească și astfel străinătatea, încetul cu încetul li va cunoaște mai bine de cum i-am putea descrie noi.

Iar noi asta dorim: străinătatea să-i cunoască bine și să ne cunoască și pe noi!

Corpurile legiuitoare române.

— Ședința dela 13 Decembrie v. a camerei. —

Discursul dlui Em. Costinescu.

Discuția a fost foarte lungă. Cel mai mulți oratori au vorbit despre reformele agrare. Le va răspunde dnul ministru de interne.

Eu mă volu ocupa de dnul Take Ionescu, care mi-a aruncat o învinuire gravă, că am ascuns unele condiții ale Imprumutului. — Noi liberalii n'avem nimic de ascuns, ca și conservatorii democrați cari vâneză partizani, (Aplauze). Ceeace numește dnul Take Ionescu o >ascundere< este în realitate un avantaj, pe care-l volu explica atunci când va veni în discuție această lege. Până atunci e bine să ne reamintim că >Messia< democrația a făcut o conversiune care costă pe țară 240 de milioane pagubă netă! (Aplauze).

Dnul Ionescu a spus că nu s'a >deverit< precizarea mea că trecutul guvern va fi primit cu

un hohot de râs de țară. Eu mențin hohotul de râs! (Aplauze). Și când ambele partide istorice vor rade în cor de guvernul său, nu cred să-l convină. (Aplauze).

Am mai spus că în actualele împrejurări un guvern se va uza într'un an cât în patru.

Se poate, — dar >uzarea< e după putere. Unli se uzează lesne, alții duc mai mult la tăvăleală (ilaritate).

Am stat deci patru ani, — vom mai sta încă alți patru — mai ales în împrejurări actuale, când partidul conservator, despărțit în două tabere vrășmașe, nu poate aspira la conducerea țării (Aplauze).

Ședința se suspendă.

Discursul dlui Ion I. C. Brătianu.

Sunt sigur că sunt în sentimentul general exprimând regretul că președintele consiliului n'a putut lua parte la dezbateri, mai ales fiindcă au fost în discuție chestii externe, unde autoritatea și experiența sa sunt un capital prețios al nostru. (Aplauze).

În chestiile de politică externă actuală, sunt în joc interese prea mari, pentru ca pacea să nu fie asigurată. Bismarck a zis că națiunile moderne câștigă mai mult printr'un aranjament chiar de-favorabil, decât dintr'un războiu.

Cu atât mai liniștiți trebuie să fim, cu cât primim ultimele evenimente cu simpatie. Noul regim turcesc are toată simpatia noastră; elementul românesc își găsește în el un mijloc de dezvoltare, care până azi l-a lipsit. (Aplauze).

Ridicarea Bulgariei de asemenea trebuie să ne bucore, cu atât mai mult cu cât nu putem uita că am ajutat și noi la întemeierea principatului.

Anexarea Bosniei și Herțegovinei nu jignește nici unul din interesele noastre directe. Noi nu suntem un stat balcanic, și geograficește avem o altă situație. Suntem însă de aproape interesați la toate ce se întâmplă în această peninsulă. Nici Austria, nici Rusia nu sunt mai de aproape interesate.

Volm să menținem echilibrul statului quo, fără jignirea intereselor și drepturilor noastre. Suntem hotărâți să dăm concursul nostru acelor state cari, cu respectarea drepturilor noastre, vor menține pacea.

Nu vrem politică de aventuri, — ci vrem politică de acord cu interesele noastre și ale Europei.

Nu vreau să zic că am datorit existența noastră Europei, o datorim Dumnezeui, dezvoltării noastre etnice. (Aplauze).

Când a vrut să se dea tratatul din Berlin o interpelare în desacord cu interesele noastre, am

șfuit să rezistăm. (Aplauze). N'am recunoscut de-așemenea deciziile conferinței dela Londra. În chestia fortificațiilor pe Dunăre, întrucât nici alte state n'au respectat articolul relativ la acest lucru cred că nici noi nu suntem obligați a-l respecta. (Aplauze).

Am căutat să garantăm liberă navigație pe Dunăre. Am reușit să imprimăm Dunărei de jos influența binefăcătoare a activității noastre. Am cheltuit milioane și am făcut importante lucrări pentru ușurarea navigației. Azi nu mai e nimeni care să poată nega că am săvârșit progrese mari.

Avem o flotă întregă cu pavilion românesc, care circulă pe toată Dunărea, avem porturi moderne. Când avem un asemenea capital, nu se poate admite anahronismul de a se legifera asupra Dunărei fără consimțământul nostru. (Apl. puternice).

Convenția comercială cu Austro-Ungaria, o privim prin prisma intereselor agriculturii, industriei și meseriilor românești.

Nu vrem să sacrificăm munca națională. (Aplauze). Nu este oportună denunțarea convenției. Tratatul va reîncheia în curând și cei cari au urmărit ultimele manifestări dela Viena, au observat că și Imperiul vecin are interes ca convenția să se încheie. În orice caz nu ne vom abate dela principiile enunțate mai sus.

Aceasta în ce privește politica externă. Trecea politica interioară.

S'a zis că politica noastră agrară a dat faliment. S'au dat soluții: Dl Botez zice >autoritate< domnii Filipescu >jerfă< iar domnii Disescu >expropiere<.

Dar s'a făcut și ceva istoric. Dl Take Ionescu asuztinut că avea soluții excelente, dar că nu le-a adus din cauza declarației noastre că ne vom retrage din sesiunea jubilară.

Dar noi am făcut acea declarație numai pentru reforma magistraturii, pe care totuși dnul Bădărău a făcut o!

Altul eră motivul sterilității fostului minister: lipsa de încredere reciprocă, și lipsa de autoritate morală! (Aplauze).

S'a discutat mai ales chestia izlaurilor și a maximumului și minimumului. E drept că izlaurile sunt rezultatul unui acord, — a susținut opoziția, — dar constituirea lor e inutilă. Ni-s'a imputat lipsa de grabă. Știam că termenele din lege sunt prea scurte, dar timp pentru declarații eră. Formalitățile cereau timp.

Iau răspunderea întreagă a acordului. Am știrbit forța de execuție a legii, dar volam, înainte de a face pacificarea socială, să fac o pacificare

El însă eră din ce în ce mai îngândurat și mai tare în hotărârea de a o rumpe într'un fel.

Dupăce se plimbară câțva timp pe alea mai retrasă despre strada Berzei, el li propuse să se speze amândoi pe o bancă.

„Domnișoară — îi zise — așa nu mai poate să mergă. D-ta ar trebui să fi acum acasă, iară eu nu mai pot să lipsesc serile din salon“.

Ea rămase cu inima încleștată.

Cuprinsă de simțământul, că ar trece prin foc și prin apă, ea să-l poată vedea, să se uite în ochii lui și să-i audă glasul, ea eră strivită de serioșitatea, cu care el li vorbise.

„Cât pentru mine, — răspuse ea cam înțepată — puțin îmi pasă, dacă așa e plăcerea mea — se vede însă, că te plictisește cu prostiile mele“.

„Dar de loc — grăi dânsul luându-i mâna. Și mie mi face plăcere, dar gândul că facem ceea ce n'ar trebui ne strică plăcerea. Să vezi d-ta, cum ne-am simțit, dacă n'ar fi la mijloc și gândul acela. — Uite azi e Joi — urmă el — și nu mai sunt decât două zile până Duminecă după amezai când suntem amândoi liberi“.

„Cum!? — li întrerupse ea spăriată. — Numai din Duminecă în Duminecă să ne vedem!?“

Gândul acesta i-se pără atât de nemilos, încât el numai în mîntea unui om fără de inimă se putea ivi.

„Da, — adăugă ea — fiindcă d-ta nu îți la mine și nu ești în stare să-ți închipuești, cât de mult țin eu la d-ta, nu de ieri, de alaltăieri, ci de luni de zile acum, de când te-am văzut. — Și să știu, că eu nu mai țin și n'am ținut nici odată la nimeni, nici la mamă, nici la surorile, nici la prietenele mele...“

Toate aceste erau spuse cu năvălnicia unui copilul ieșit din minți, care niciodată n'a fost îndrumat de nimeni să se stăpânească pe sine.

Sunt apoi multe femei, care rid plângând și plâng rîzând, încât nu mai stă să rîzi ori să plângi cu ele. Dintre aceste eră și Zoe: speriată de vorbele, pe care le săpase, ea începu să plângă cu hohot.

Bucur se uită, speriat și el, la dreapta și la stînga și, văzând că nu e nimeni prin apropiere, o cuprinse în brațe și o strânse cu gingășie la piept.

„Ești un copil prost, — îi zise apoi o sărută, — adică începui s'o sărută.“

Aceștia nu e lucru care se învață, ci vine el de el adus de firea omenească.

Cetise adeseori prin cărți fel de fel de alurări despre dulceața sărutării, dar nu și-a închipuit-o niciodată așa cum o simțea acum.

Ea nu mai plângea acum, ci se lăsă ca amorțită 'n volle lui.

„Să nu ne vadă cineva, — șopti apoi peste puțin.“

„Mă uit eu: nu ne vede nimeni! — răspuse el! — Ea li cuprinse cu brațele, li strânse și începu să-l sărute cu un nesățiu pătimaș, apoi iar începu să plângă din nou.“

„Doamne, — șopti cu glasul înăbușit, — ce-o să se întâmple cu mine!?“

„Cu mine ce-o să se întâmple!? — răspuse el, apoi o lăsă din brațe și se ridică răpede cuprins de simțământul, că e o mare mișelie ceea ce face.“

„Haida! — zise. — D-ta trebuie să mergi acasă. — Aici nu mai putem sta. — Ne-întălnim

Duminecă, dar nu seara, ci ziua, fie aici, fie la sosele, unde e lume.“

Zoe zetea înșipă pe bancă.

„Bine, — grăi dânsa peste puțin, — dar de ce m'ai făcut să ocnos dulceața acesta. Eu nu pot să plec. Lasă-mă să mă mai linițesc!“

Ei se plecă spre ea și o ridică încetinel.

Ea se lăsă, dar, ridicată, li cuprinse gâtul cu amândouă brațele, i se uită în față și-i șopti.

„Încă odată și mergem!“

Bucur se înfioră și iar începu să o sărute — acum liniștit și lung — par'o'ar fi voind să o soarbă.

Inspăimântat apoi și de fapta sa, și de solbatică sinceritate a copilei, care se arunca cu ochii închiși în vultoare, el plecă cu pași hotărâți.

„Haid, — îi zise iar și-o duse cu sine.“

Da, dar la fie care pas era ispitit să se ducă undeva, unde în adevăr nu poate nimeni să-i vadă. — Cine știe!? — Poate că altă dată, nici odată ea n'o să mai fie așa ca acum.

Dar o să sosească prea târziu acasă la mama ei. Ei, și!? — Chiar mâine dimineața da'o'ar sosi. El o cuprinse — așa mergând — cu brațul și-o strânse la sine.

„Zoe, — li șopti. — Vii cu mine?“

„Unde?“ — întrebă ea cu inima încleștată.

„Unde-va, unde nu ne vede nimeni, — răspuse el tot pe șoptite. — Stăm un ceas și spui acasă c'ai întârziat!“

„Cum vrei, cum vrei, tot ce vrei“, — grăi dânsa întinzându-și pașii.

El iar se înfioră.

(Va urma).

a partidelor. Am procedat dintr'un simțământ de înalt patriotism.

Ași fi vrut ca acordul să fie sincer și calduros. Mă așteptam la un alt fel de concurs din partea opoziției, care a pregătit o atmosferă nefavorabilă izlaurilor. Când vom fi siliți să luăm alte măsuri, vom putea afirma că pe altă cale nu s'au putut constitui izlaurile. (Aplauze). Printre proprietarii cari nu și-au făcut datoria nu pun numai pe acela cari n'au oferit izlauri ci și pe cei cari au creat aceea atmosferă de pesimism față de izlauri (Aplauze). Să nu facem aci personalități; nu e bine să cităm nume, mai ales că ar fi și prematur, de vreme ce eu cred că se vor mai face încă oferte.

Oratorul respinge acuzațiunile nedrepte aduse de dl Filipescu împotriva dlui Bagdad, un om absolut corect, care și-a închinat munca unei opere de un interes superior.

Dar oare reforma a dat faliment? Să urmărim cu răbdare dar cu hotărâre aplicarea legii. Falimentul nu este, începuturile au fost mai grele; legea va da rezultate bune, se va vedea.

Trec la maxim și minim. Nu fug de discuția greșelilor. Ne-am așteptat la aceeași, dat fiindcă e vorba de o lege complicată, la a cărei aplicare ne lipsea un personal experimentat.

Dar dacă recunosc greșelile făcute, — pe viitor se vor împușină, — protestez contra criticilor nedrepte și pasionate.

Se vorbește de »faliment« după o aplicare de șase luni? Dar legea camerei de comerț n'a fost aplicată decât în câțiva ani. Legea meseriilor n'a dat încă toate roadele.

Voi arată că criticile făcute n'au fost fondate. De pildă, s'a zis că în Ialomița dijma e una și una, iar arenda e de 36 de lei într'o anumită regiune. Criticul a uitat însă căratul, — care face încă 12 lei la pogon!

Oratorul citează o serie de exemple prin cari se arată că criticile aduse de oratorii opoziției sunt neîntemeiate.

Tot așa de neîntemeiate sunt criticile aduse administrației dlui Dr. Lupu. Nu a dispărut nici un contract dela primăria unei comune din Huși; nu eră depusă acolo decât o listă de muncitorii, așa a constat ancheta pe care am trimis-o. De altfel dl prefect de Fălciu nu putea avea nici un interes ca acel contract să dispară.

Dar s'a mai spus că administrația ar fi împărțit pământurile unui arendaș. Inexact. Arendașul singur a declarat la anchetă că a asistat la împărțirea moșiei, și că singur a cerut intervenția administrației.

S'a vorbit de chestia muncitorilor străini. Am dat o circulară în care spun că, înainte de se da autorizația, să se constate care e numărul locuitorilor favorii, pentru a se și da și dacă sunt brațe disponibile. Nu putem recurge la muncitori străini, decât când ne lipsesc brațe naționale. Rezultatul a fost excelent, căci în trei comune în cari anul trecut nu s'au făcut învoeli, în anul acesta s'au făcut. Vorbim neconțenit de munca națională, de încurajarea ei, și în această chestie s'o oropsim? (Aplauze).

S'a povestit un exemplu, cu stecle. Dar nici eu nu mi-am putut culege stecle, fiindcă a căzut o zăpadă. Dacă însă din această întâmplare ași face un argument, nu m'ați vedea pe această bancă, ași deschide și eu un »templu al necunoscutului!« (Ilaritate).

Pricina pentru care se face mai multă cultură în regiile, este scumpirea generală a cerealelor.

Totăși oratorii opoziției au pus și acest lucru în zădărnici; legea e o operă de justiție pentru țărani, o operă de asigurare pentru proprietari. Pește câți va ani detractorii de azi ai legii nu vor mai îndrăzni să o atace. Așa a fost și cu robia. La început numai câte-va spirite au admis-o, pe urmă abia a intrat în sentimentul tuturor. (Aplauze). Aștept cu încredere și hotărâre vremea aceea.

Dar dacă nu ați admis legea, ați dat vre-o soluție? Da. Botez a vorbit în mod vag de »autoritatea« care trebuie să domnească la țară. Dnii Marghiloman și Take Ionescu au vorbit ceva despre o comisie arbitrală care să scadă prețurile învoelilor; deci, tot un fel de comisie regională.

Eu cred că proprietarul va fi mai jignit de acest fapt, de cât este de constatăriile actualelor comisii regionale.

Soluțiunea de a se revizui constituția, nu am găsit-o bună, de oare ce tocmai în momente de

mari turburări, nu e bine să ne atingem de constituție (Aplauze).

Sedința se ridică la orele 6 și 15.

D. Brătianu își va continua discursul la sedința de Luni.

Din România.

Parlamentare. Ieri dl ministru Haret a celit la cameră, decretul regal prin care în lipsa dlui D. Sturdza, interimatul prezidenției consiliului este încredințat dsale, iar al ministerului de externe dlui I. I. C. Brătianu.

La cameră s'au depus două petiții; una de către dl I. Saita din partea lucrătorilor tipografi dela imprimăria statului prin care cer îmbunătățirea salariilor și alta de către dl Sassu din partea însușitorilor din Vaslui cari cer revenirea la vechile salarii.

Dl ministru E. Costinescu, la întrebarea dlui Popp, a răspuns ieri la cameră că lucrările comisiei de despăgubiri se vor sfârși zilele acestea, iar sumele se vor împărți poate chiar înainte de sărbători.

Adresa camerei de răspuns la mesajul tronului a fost admisă cu 80 voturi contra 3.

Parlamentul va lua vacanța până la 10 Ianuarie, Sâmbătă 20 Decembrie.

Alegerea dela Neamț. Astăzi a avut loc alegerea parțială dela colegiul I senat pentru locul devenit vacant prin moartea regretatului Nicu Albu.

Biroul electoral a fost prezidat de dl Hina, membru al Curții de Apel din Iași.

Rezultatul este următorul:

Votanți 143. Au intrunit:

Dl Leon Bogdan, conservator, 53 voturi.

Dl Emil Zaharia, liberal, 53 voturi.

Dl N. Toma Ionescu, conservator-democrat, 39 voturi.

Biroul a declarat balotaj.

Recunoașterea și împământări. Senatul a admis ieri indigenatul dlui Constantin Verchi din Focșani și recunoașterea dlui Lazăr Spătaru, român transilvănean domiciliat în București.

Voturile pentru indigenatul dlui Avram Cămpăneanu din București, și recunoașterea dlui Aurel Mușlea, V. Macarie și N. Sumbasacu sunt declarate nule.

Adunarea sindicatului ziaristilor. Membrii sindicatului ziaristilor din București s'au întrunit ieri în adunare generală anuală, sub prezidenția dlui Ioan Procopiu.

Dl Grigorie Ventura care s'a retras în pensie a mulțumit calduros membrilor sindicatului pentru pensiunea ce i-au votat, spunând că atenția ce i-s'a dat îi onorează și în același timp onorează și pe ziaristi.

S'a procedat după aceea la alegerea a doi membri în comitet, în locul dlui Gr. Ventura și G. Rădulescu demisionați.

Au fost aleși dnii C. Demetrescu dela »Minerva« și Atanasie Rametii, dela Epoca.

Potrivit statutelor, au fost trași la sorti trei membri din comitet și au sosit dnii Al. Hodoș, I. C. Bacalbașa și G. Gongopol.

Procedându-se la alegerea a trei membri în locul celor ieșiți la sorti, dnii Hodoș și I. Bacalbașa au fost realeși, iar ca membru nou a fost ales domnul Mihail Mora, redactor la ziarul »Acțiunea«.

Adunarea a votat în cele din urmă admiterea în sindicat, ca membri activi a dlui C. Banu dela »Viitorul«, G. Juvara, directorul ziarului »Ordinea« și N. Istrate, dela »Conservatorul«.

Sâmbătă seara adunarea sindicatului ziaristilor își va continua ședința.

Comitetul sindicatului intrușindu-se a reales pe dl I. Procopiu ca președinte și a ales ca secretar, pe dl C. Demetrescu.

O îngrozitoare catastrofă în Sicilia.

Orașul Messina și numeroase sate nimicite de cutremur de pământ. — 75.000 morți. — Amănunte triste. — Perechea regală la fața locului.

Cel mai frumos colț al Europei, insula Sicilia a fost alaltăieri teatrul celei mai îngrozitoare catastrofe din câte s'au petrecut d'o sută de ani încoaci.

Iată știrile telegrafice ce sosesc, dela Roma, despre cutremurul de pământ care a adus jale asupra Italiei și profunde regrete asupra întregii lumi civilizate:

— Ieri seara (Luni) a fost un cutremur de pământ în Sicilia, căreia au căzut jertfă orașul Messina și numeroase sate dela cutremur de pământ, a fost și cutremur maritim. Valurile puternice ale mării au măturat tot ce mai rămăsese nedistrus de cutremur.

Catastrofa a venit așa de iute, că oamenii n'au mai avut timp să fugă. Cutremurul a ținut patru ore întregi. Abia la miezul nopții s'a putut restabili telegraful între sârmă între citadela din Messina și între oficiul central din Roma. Știrile ce sosesc, una după alta, sunt îngrozitoare.

— Sunt peste 75.000 victime omenești. Intre cei morți este și arhiepiscopul Derrico și directorul poliției. Primăria, bursa, oficial postal și alte mari palate sunt ruine.

Dupăce s'a potolit cutremurul, a izbucnit un foc mare în Messina care a mai nimic și el cecece rămăsese nedistrus.

Depeși din Palermo și Catania anunță că acolo sosesc dela Messina trenuri multe încărcate cu oameni desnădăjduți cari caută adăpost, fiindcă în Messina și satele din apropiere nu mai este o singură casă nedistrusă.

Pe când groaza era la culme în Messina, răufăcători au intrat și au jefuit pe unde au putut. Ei au fost prinși și vor fi executați în chip statarial.

Sunt temeri că a fost distras și orașul Reggio de Calabria.

Intre cei morți s'a găsit și generalul Costa. — Perechea regală a plecat în Sicilia, să mângâie și să ajute pe cei nenorociți. Asta a făcut o mare impresiune în popor.

Prim-ministrul Giolitti a pus din cassa statului 100.000 lire la dispoziția comitamentelor de ajutorare, pentru a cumpăra actuale. Din Roma a plecat la fața locului un general cu depline puteri și 400 soldați să ajute celor nenorociți.

Căpitanul Montebello, care a dus 500 răniți și fugari din Messina la Catania, a zis:

— Nenorocirea aceasta a fost cea mai îngrozitoare din câte s'au văzut. Vaporul pe care-l comand eră în post, când d'odată am simțit trei cutremure groaznice. Cutremurul a scuturat vaporul la dreapta și la stânga, personalul a fugit repede pe bord și a văzut cum un val uriaș al mării mergea spre oraș. În câteva clipe numai întreg orașul deveni o grămadă de ruine, din care în multe părți ieșeau limbi de foc înspăimântătoare. Au văzut cum oamenii alergau prin apă, până la brâu apoi până la gât; veneau țipând spre vapor, dar puțini au reușit să scape, ci valurile i-au înecat ori i-au izbit de câte o casă în ruine. Fiecare avea o singură dorință să scape din oraș. Catastrofa

eră cu atât mai oribilă cu cât eră întunec și cerul acoperit de nouri plumburii.

Căpitanul a spus că foarte multe corabii și vapoare cari erau în post, au fost înghițite de valuri, împreună cu oamenii de pe dăsele. Indesebi corabii cari erau gata de plecare încărcate cu fructe. Pe vreme îndelungată comerțul Messinei a fost paralizat.

Știrile cele mai grozave sosesc și din Regio di Calabria.

lată-le:

Roma, 30 Decembrie. În fine a sosit știri autentice și dela Regio di Calabria. Un val uriaș a nimic în câteva clipe întreaga parte de jos a orașului. Prefectura, cazarmile, casele de pe strada Plutina și de pe Corzo toate sunt nimicite. După raportul prefectului, două treimi din oraș a fost nimicită. În multe străzi este incendiu mare. Numărul celor căzuți jertfă este imens.

— Este aproape sigur că în Messina numărul celor morți se ridică la 75.000 iar în restul Calabriei alți 30.000 oameni. Este apoi grozav de mare numărul celor răniți.

Primarul din Seminara anunță că întreaga comună este o ruină.

În urma cutremurului de pământ strămoșia dela Messina a luat altă formă, după cum s'a schimbat și țărmul mării.

— Cutremurul de pământ a făcut ca o mulțime de inși să-și piardă, de groază, mintea.

— Regala a dat 200.000 lire pentru ajutorarea celor nenorociți.

Dela Napoli au plecat 8000 soldați și din alte părți 3000 lucrători pentru ajutorarea nefericitorilor.

Din străinătate.

Belgia se teme de invazia Germanilor. Se asună din Bruxelles: Mișcările militare din Germania, au alarmat până la surescitare popoarele cari nu dispun decât de forțe militare mici, și cari se învecinesc cu marele imperiu.

Acțiunea poporului e alarmat mai ales de faptul că s'a instalat în apropiere de frontiera belgiană 12 regimente germane reprezentând o forță de 20.000 oameni. Mai multe regimente de husari au fost încazarmate la Crefeld, tot în apropierea hotarului.

Ziarele locale, și mai ales cele din Limburg se întreabă neconținut în ce scop anume străbat pe de-asupra orașului nenumărate baloane germane.

Mișcările acestea dau loc unor comentarii cari vizează mai ales posibilitatea unui războiu european în care Anglia ar fi ținută în eșec de către germani spre a se ușura astfel oarecari operațiuni ale Austriei în peninsula balcanică.

Agitația crește de odată cu teama că Belgia în acest caz ar fi prima pradă.

Șahul Persiei și Constituția. În răspunsul său dat guvernului englez și rusesc, șahul Persiei a declarat că-și va împlini promisiunea de a reda poporului persan constituția. Șahul este însă enervat de mișcarea poporului și nu va face nici un pas spre acordarea constituției, până nu

vor înceta mișcările. Pe revoluționari nu i va pedepsi, dacă aceștia vor renunța de bună voie la acțiunea lor. În acest caz Șahul e dispus să convoce parlamentul în Februarie.

Criza orientală.

Impresia discursului lui Iswolsky.

Expozeul lui Iswolsky, a făcut penibilă impresie la Constantinopole. Junii turci sunt decisi ca să continue boicotul până la extrem. Se crede că va începe și un boicot strâns în contra mărfurilor grecești, ceea ce ar ruina pe acești din urmă.

Fraudela dela arsenalul sârbesc.

Se depeșează din Belgrad: Terminându-se ancheta în chestia fraudelor dela arsenalul din Cragovaț, ministerul de războiu a declarat că va da în judecată pe directorul ziarului „Stampa”, care a alarmat lumea cu acele fraude.

Ziarul „Stampa”, la numărul său din urmă susține și mai departe acuzațiile sale, declarând că ministerul s'a convins de adevărul celor publicate, deoarece nici până acum nu s'a intentat proces ziarului.

Tratatul de comerț cu Austro-Ungaria.

Se afirmă că guvernul sârbesc a hotărât să admită propunerea Austriei de a se prelungi pe trei luni tratatul de comerț actualmente în vigoare.

Continuarea discuțiunii în duma rusească.

După dl Iswolski, a luat cuvântul dl Pokrowski, socialist, care a blamat faptul că s'a exprimat naționalitatea bosniacilor și herțegovienilor; oratorul a accentuat însă că opresiunea poporului rus este și mai crudă decât soarta acelor slavi.

Oratorul întrebându-l expresivul insalubritate, a fost exclus dela trei ședințe.

Deputatul Bobrinski, care a luat apoi cuvântul a declarat că dreapta moderată nu voiește războiul și că poporul sârbesc trebuie să se abțină dela orice act ofensiv, care în situațiunea actuală, ar fi un act de trădare al cauzei slave. Oratorul zice apoi că nu cere ca Rusia să protesteze contra anexării Bosniei și Herțegovinei, dar numai să nu recunoască anexarea. Cât despre independența Bulgariei, faptul în sine este îmbucurător, dar această independență a fost cumpărată în schimb al servirii sârbilor din Bosnia și Herțegovina; independența Bulgariei își are originea la Budapesta.

Dl Barșkevici, din dreapta extremă, cere ca Rusia să opună anexării ilegale a Bosniei, un veto energetic.

Dl Bulat zice: grupul muncii este contra anexării dar pentru independența Bulgariei. Oratorul recomandă revocarea ofțerilor de jandarmerie ruși din Macedonia; condamnă politica guvernului.

Dl Maxudow a vorbit în numele reacțiunii musulmanilor accentuând calitatea musulmanilor ruși. Mișcările mohamedanilor, a zis oratorul este pur culturală. Oratorul recomandă alianța cu Turcia.

Dl Șeșkow, din dreapta, se pronunță contra anexării.

Dl Motouilow, naționalist, a atacat politica austro-ungară. Dl Gutkow declară că octobriștii au aprobat între totul principalele puncte de vedere ale dlui Iswolski. Un important factor pentru o soluțiune pacifică a chestiunilor actuale, a zis oratorul, sunt relațiuni amicale cu Germania.

Dl Mișukow, șeful leadeților, zice că este de părere că Rusia nu poate recunoaște anexarea chiar de ar exista tratate secrete. Recomandă o federațiune balcanică de acordat Serbiei, dar nu voiește ca chestiunea Dardanelor să fie pusă în discuțiune.

Budgetul ministerului de externe a fost adoptat.

Chestiunile militare în camera seniorilor din Austria.

Decând ministrul de războiu Schönaich a lansat câteva declarații măgulitoare pentru dezideratele ungarilor cu privire la armată, megalomania compatrioților noștri a crescut la potență și în insolența lor stăruitoare de a cuceri un rost preponderant în echilibrul elementelor ce alcătuiesc monarhia — nu mai cunosc margini. În Austria, de altă parte, elementele conștiinței de destinele superioare ale monarhiei, priveau cu indignarea tradițională cum avântul șovinist din Ungaria tinde să sguđuie organismul de bronz al armatei, singura alcătuire traică de care se razemă monarhia dualistă. Cum primejdia trebuie prevenită din vreme, partidele politice din Austria au socotit că e timpul suprem pentru a rețeză mugurii prea involși ai visurilor kossuthiste.

În ședința de ieri a camerei seniorilor au răsunit mai multe vorbiri remarcabile, de o argumentație superioară, din cari compatrioții vor avea un nou prilej să înțeleagă, că armata e scheletul monarhiei și că acest conglomerat hibrid de popoare antagoniste s'ar sfărâma sub presiunea puternicelor state ce-l încercuesc ca un inel de fier, dacă n'ar fi armata așa cum e: unitară, puternică și pătrunsă de acelaș spirit. Și s'a dat conțătenilor noștri să înțeleagă acest lucru, ei însă nu-l vor înțelege, ci mai vârtos vor țipă, vor injură și amenință după bunul lor obicei moștenit din strămoși.

La începutul ședinței principala W. ndischgrätz, președintele camerei amintește fioroasa catastrofă din 1848 de sud și cere învinițarea seniorilor pentru a exprima guvernului italian condoleanțele camerei.

Se trece apoi la dezbaterea provizoriului bugetar.

În cuvântul contelui Thun, fost prim ministru al Austriei, într-o vorbire puternic argumentată trețeză chestiuni militare, dovedind absurditatea dezideratelor kossuthiste.

Face cu lacrimi în ochi un avânt apel la înțelegerea domitorului, rugând-l să nu turbure unitatea și simbul armatei prin concesii date ungarilor. Dându-li-se ungarilor concesii ei vor deveni mai pretențioși și mai temerari, ei nu se vor opri până nu vor face din armată o pepineră de maghiarizare. Partidele din Austria vor sfârși o vajnică obstrucție dacă li-se va da kossuthiștilor o concesie cât de mică și nu vor vota nici măcar contingentul de recruți de până acum, decum sporică proiectată.

Au vorbit apoi mai mulți seniori în acelaș sens.

Primul ministru baronul Bienerth răspunde oratorilor precedenți următoarele: Chestia băncii austro-ungare a intrat într-o nouă fază. Consiliul de administrație al băncii a hotărât să ceară înțelegerea concesiei. Cele două guverne vor negocia mai întâi între dăsele pe urmă amândouă cu banca asupra acestui punct.

Privitor la chestia concesiei militare ungarice ministrul spune că normativul guvernului este constituțional. Conform constituției comanda supremă și organizația armatei revine M. Sale împăratului. Constituția austro-ungară are aceeași dispoziție. Guvernul are însă dreptul de a controla toate ordonanțele privitoare la armată și de a examina orice schimbare fiind pentru ea răspunzătoare conform constituției. Camera deputaților are și ea dreptul de a cerceta dacă armata își

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cerești o sticlă de

SPIRIT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provenite din răceală, ca d. e. se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin postă.

Se găsește și se poate comanda la

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile țării

mai împlinesc menirea și mai păstrează unitatea ei garantată prin lege. (Aplauze).

Chestiunea concesiunilor ungurești se află în faza negocierilor și rezolvirea ei definitivă nu-i apropiată. Ministrul dă asigurare că ea nu se va putea face fără acordul guvernului austriac.

NOUTĂȚI.

ARAD, 30 Decembrie n. 1908.

— **Violarea epistolelor.** Azi redactorul nostru dl Sever Bocu a primit din România o scrisoare dela postă — desfăcută. Întrebând pe factorul postal, acesta i-a dat din umeri și a spus că lui așa i-s-a dat epistola spre inmanare.

Redactorul nostru va face arătare împotriva acestui nemaipomenit abuz.

— **Arhiducele Francisc Ferdinand,** prezumtivul moștenitor al tronului care a petrecut două zile la vânătoarea aranțată de arhiducele Iosif în Chișineu și în satele de prin prejur, a plecat deja acasă.

— **Plecarea dlui Sturdza.** Privitor la plecarea dlui Sturdza în străinătate aflăm următoarele:

Ieri dimineața dl Sturdza a plecat în străinătate însoțit de doamna Sturdza și de dl Dr. Cantacuzino, cumnatul d-sale.

Medicii opinând că sănătatea dlui Sturdza reclamă neapărat o schimbare de climă, s'a hotărât Sâmbătă seara, pentru a doua zi dimineața plecarea.

La gară nu erau de față decât dl Spiru Haret, Blanu, Matei Balș, președintele tribunalului de comerț, Emil Petrescu, prefectul poliției capitalei, Dinu Brăilănu, directorul Creditului rural și Burghelca, locșitor de secretar general la ministerul de externe.

— **Zăpadă.** Din toate părțile țării se anunță că o mare cantitate de zăpadă a căzut de alături ieri seara începând.

— **Părintele Hlinka** are un nou proces. Procurorul din Budapesta a găsit de cuviință să mai dea o lovitură multîncercatului și însuflătorului preot slovac. La intrarea s'a în temniță, părintele Hlinka a adresat prin deputatul Milan Hodza o scrisoare de adio credincioșilor săi. Scrisoarea a fost publicată de un ziar slovac din America, și frește, adevărurile părintelui Hlinka au fost tot atâtea împunături de suflare pentru compatrioții noștri. Părintele Hlinka a izolat această scrisoare cu pseudonimul „Andrei martirul temniței din Seghedin“. Acesta-i motivul, pentru care procurorul și-a înaintat acuza. — Sperăm, că jurații își vor face datoria.

— **Logodnă.** Ni-se anunță logodna doarei Naneta Novacescu cu dl Simeon Popescu în Căcova. Felicitările noastre!

— **Succesul unei românce** Cetim în „La Presse Medicale“, ca la concursul de externat al spitalelor din Paris, a obținut un strălucit succes o româncă, doara Chirachița Athanasio, originară din jud. Brălla, aceeași care acum doi ani a obținut la Sorbona licența în litere și filosofie cu mari elogii.

— **O străbună tânără** Doamna Eda Bertonele, o cusătoreasă din cartierul Montmartre din Paris e cea mai tânără străbună din toată lumea. Când i-s-a anunțat nașterea strănepotului său, s'a constatat că ea s'a măritat la vârsta de 14 ani în Milan. Când eră de 15 ani a avut o fiică care s'a măritat la vârsta de 15 ani, iar în al 16-lea an dna Bertonele a avut deja un nepot. Va să zică la 31 de ani eră deja bunică. Nepotul ei s'a căsătorit când eră de 17 ani cu o fată de aceeași etate și după un an, în al 50-lea al vieții sale, dna Bertonele s'a văzut și străbună. Soțul ei însă nu s'a putut bucura de aceasta, murind în floarea vieții.

— **Pentru luminarea poporului.** Episcopul Aradului Ioan I. Papp a adresat o circulară către toate oficiile protopresbiterale și parohiile și către învățătorii din eparhia Aradului, din care reproducem următoarele părți:

„Avem și noi mai multe societăți culturale, cum sunt mai ales: „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“, „Asociațiunea aradană pentru cultura poporului român“. Doci, preoțimea și învățătorimea noastră este în primul rând chemată să sprijinească aceste societăți culturale și îndemnând la aceasta și pe credincioșii din comunele lor.

„Preoțimea și învățătorimea noastră este chemată să se folosească de toate ocaziunile pentru luminarea poporului, tinându-i mai ales acum în timpul de iarnă, în Duminică și sărbători prelegeri publice de tot soiul, prin care să-l lumineze mințile și să-i nobilizeze sufletul. Și mai vărios îndemnăm preoțimea și învățătorimea noastră a aranja fără întârziere cursuri de scris și celit pentru analfabeți, căci chiar interesele cele mai vitale ale poporului reclamă acum imperios stărpirea analfabetismului din mijlocul poporului nostru“.

— **La cumpărare de ghetete** se înșală omul mai adeseori, căci nu numai că capătă marfă proastă din Viena, pe care o plătește cu bani scumpi. De aceea toți aceia cari doresc ghetete moderne și de calitate bună, să evite toate prăvăliile și magazinele de ghetete și să le comande exclusiv la pantofarul Frisch și Koneith din Mediaș, care e renumit despre marfa bună ce se capătă la el.

Felurimi.

Oamenii sănătoși purtători de microbi. „Hygiène pratique“ arată că e bine dovedit că bacilul lui Eberth, pricinitorul tifosului, poate trăi în mâștele unor oameni sănătoși fără să le facă nici un rău. Ei pot căpăta sau molipsindu-se dela boțnavi, de pildă doctorii sau îngrijitorii din spitale. Microbii se lav, se înmulțesc, sunt otrăvitori, dar însuși nu-i fac nici un rău. De-asemenea cine va poate zăcea de tifos, se tâmădnie, dar microbii tot se află în mâștele lui ani și ani. Microbii împrăștiți de acești inși purtători de microbi sunt prea adesea foarte primejdioși și omcară sau măcar îmbolnăvesc rău pe cei cari li capătă. Se cunosc multe cazuri. „Daily Mail“ dela 21 Febr. 1908 dă un caz foarte însemnat. Intr'o lăptărie s'a îmbolnăvit un mesteriu în Septembrie. S'a crezut că laptele e de vină și s'a luat măsurile necesare, ba chiar au sterilizat laptele. În zadar. Până în Nov. 2, s'a îmbolnăvit 28 de inși, din cari 2 muriră. Odată au bănt cesiu acelu mai mulți inși. S'a îmbolnăvit toți, afară de unul care nu luase lapte. S'a crezut că de bună seamă laptele e de vină. S'a luat măsuri; au scutpat găurile de șoareci, dar în zadar, căci boala băntuia mereu. Au înălțurat servitoarea lăptăriei, care zăcuse de tifos șase ani înainte și părea tâmădnică cu totul. Epidemia a încetat.

Au cercetat-o și s'a dovedit că avea bacili vii și primejdioși.

Doci e de cea mai mare nevoie, zice „Rev. scientifique“ a ne încredința că nu se află printre noi astfel de purtători de microbi răi.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon.—

Budapesta, 30 Decembrie.

Un ucaz al lui Andrassy.

Căpcaunul dela interne a desființat azi printr'un ucaz al său syndicatele muncitorilor lemnari și fierari din capitală. Printre muncitori e fierbere mare. Probabil să izbucnească vehemente manifestații de stradă.

Patatul lui Andrassy e păzit zi și noapte de poliști.

Concert, petreceri.

Tipografil români din Arad, invită la concertul împreună cu teatru și dans ce'l vor avea Sâmbătă 9 Ianuarie 1909, a treia zi de Crăciun în localul Casei naționale din loc. Inceputul 8 ore seara. Prețul intrării: de familie 2-40 de persoană 1 coroană, loc de stat pentru 50 fileri. O parte din venitul curat este destina pentru înființarea unui curs de analfabeți. Supra solvirile maritimcase sunt a se trimite la adresa V. Maniu Tipogr. „Tribuna“, Arad. Programul: 1. a) „Marșul muncitorilor“, cor bărbătesc. „Arvinte și Pepelea“ vodevil într'un act de V. Mandril. Persoanele: Arvinte, om bătrân, V. Maniu, Mândica, nepoata lui, d-șoara E. Toma Pepelea, fecior, dl L. Stanciu. II. 1. „O muncă“ poezie de M. Eminescu, pred. de d-șoara Toma. 2. „Corul vânătorilor“, de „*, cor bătrân. 3. „Cerșitorul“, scenă dramatică, predat de dl O. Ossenkop. 4. „Moșul la drum“, de I. Vici cor bărbătesc. 5. „Cântărețul nebun“, farsă predat de dl O. Ossenkop. 6. „Marșul lui Todor“, de A. Popovici, cor bărbătesc. Dirige dl Constantin Savu.

Economie.

Pentru cultivătorii de pomi. Vestim de ghea noastră, că subzicatul comitet a luat hotărârea să procure pentru primăvara anului 1909 mai multe mii pomi altoși, pe cari să i pună vânzare cu preț redus.

Pentru a ne orienta la procurare, rugăm toți aceia, cari doresc să se provadă cu altoși binevoiască a ne aduce la cunoștință cel mai târziu până la 20 Ianuarie n. 1909, numărul toilor de cari au trebuință și soiul lor.

Potrivit ar fi, ca înștiințările să se facă colectiv, anume, ca preoții sau învățătorii noștri conserie pe economii din comunele lor și să înainteze până la data indicată declarațiunile.

Sibiu, 23 Decembrie 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“. Pantaleon Luca, prezident. Vic. Tordășianu, secretar.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 30 Decembrie 1908

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1908 (100 klg.)	25 32—25 34
Săcară pe Aprilie	18 54—18 56
Căcuruz pe Iuliu	14 70—14 72
Ovăz pe Aprilie	17 28—17 30

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa	— — — —	24 K. 90—25 K. 85
Din comitatul Albel	— — — —	24 „ 70—25 „ 60
De Pesta	— — — —	24 „ 80—25 „ 70
Băntărețesc	— — — —	24 „ 85—25 „ 60
De Barica	— — — —	24 „ 95—25 „ 85
Săcară	— — — —	20 „ 10—20 „ 30
Orzul de nutreț, cvălit I.	16 „ 10—16 „ 30	
„ de cvălitătea II.	15 „ 70—16 „ 00	
Ovăz de „ I.	17 „ 25—17 „ 50	
„ „ II.	16 „ 95—17 „ 25	
Căcuruz	— — — —	13 „ 80—14 „ 20

Poșta Administrației.

Avram Igna. B.-Chișineu. Noi de prezent n'aveam nici un loc vacant și după regulamentul putem accepta mai mulți de câți sunt acum.

Mihail Jurma Remetelunca. Am primit 6 cor. ca abonament pe part. IV 1908.

George Tecdosiu Chozin. Am primit 20 cor. ca abonament restant până la 1 Februarie 1908.

Ioan Ovesea Chernatfaleu. Am primit 6 cor. ca abonament până la 1 Februarie 1909.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar George Niclin.

Ministerul Finanțelor.
Direcțiunea Datoriei Publice și Pensiunilor
Datoria Publică.

Nr. 124700. 13 Decembrie 1908.

Publicațiune.

A 25-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortizabilă din 1896 (renta convertită), împrumutul de 90.000.000 lei se va efectua în ziua de 19 Ianuarie (1 Februarie) 1909 la orele 10 a. m. în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în «Monitorul Oficial» Nr. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri în valoare nominală de Lei 614.500 în proporția următoare :

30 titluri de câte	5.000 Lei	150.000
75 » » »	2.500 »	187.500
185 » » »	1.000 »	185.000
184 » » »	500 »	92.000

474 titluri pentru o valoare nominală de Lei 614.500

Publicul este rugat a asista la tragere.

Directorul Datoriei Publice și Pensiunilor
I. Ionescu.

Moară de vânzare.

Comuna bisericească ev. luth. A. B. din Hususău vinde pe calea licitațiunii publice moara sa de apă cu patru pietrișitoare pe țărmurile drept al fluviului Târnava mică, din apropierea gării.

Prețul strigării 16000 Cor.
Vadiul 10%.

Licitațiunea se va ține în 17 Ianuarie 1909 la orele 12 din zi în edificiul școlii luterane. Până la licitațiunea publică se primesc și ofertele în scris provăzute cu vadiul de sus. Presbiteriul ev. luth. A. B. servește cu informațiuni mai detaliate.

Hususău (Hosszuaszó) la 21 Dec. 1908.

Presbiteriul ev. luth. A. B.

Strămutare de cârnățarie!

Am onoare a încuștința on. public, că

cârnățaria

din str. Eötvös Nr. 11 am strămutat-o în

str. Sina Nr. 4.

Cu stimă

Prokopetz József.

Un candidat de avocat

cu praxă bună

află aplicare dela 1 Februarie 1909 pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria adv. **Dr. Sever Ispravnic, Arad.**

Procurați

dela librăria „TRIBUNEI“

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc“

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblata.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antologie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează iutala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduielele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză fumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucata 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Întrebuințarea »Cantorului Bis.« dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai 200 exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei“.

In cancelaria avocatului **Dr. Mihail Mărcuș în Gyula** (com. Békés)

Un candidat de avocat

român, cu praxă deplină, poate să-și afle aplicare pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Cele mai bune mașini de cusut de azi sunt

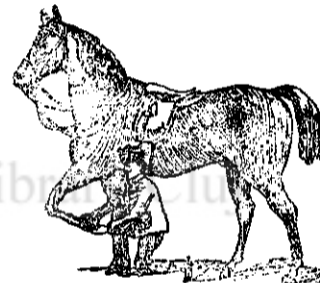
PFAFF

Mersul ușor fără șgomot. Ediție de gust. Durabilitate fără seamăn. În întrebuințarea cea mai efină, cea mai practică pentru broderie artistică. Se pot căpața în magazinul lui

Hammer Vilmos
Maestru de electricitate

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon 96.

Făurărie și potcovărie nouă.

Am onoare a încuștința on. public din loc și jur posesor de cai, că am deschis

făurărie și potcovărie

In Strada Nádor Nr. 4

(în casa Nemess Géza).

Pregătesc tot felul de potcoave igienice, la dorință potcovesc și în grajd acasă, primesc a potcovi lunar, cu prețurile cele mai moderate, precum și pregătirea a orice soiu de trăsuri domnești moderne.

Angajându-mă la aceasta, rog binevoitorul sprijin al on. public.

Cu distinsă stimă

Schreiber Ferencz
potcovar diplomat și specialist.

Zénithul de gumă

deja după câteva zile s'a dovedit prin mil de scrișori de recunoștință dovedește că

specialitățile (preservative) pentru dame și domai, în ventate sub numele Zenith sunt cele mai de încredere, nu strică sănătatea, ceeace eră defectul celor de până acum.

Prețul 1 duzină de Zenith pentru domai 8 cor., 1 bucată Zenith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la numele Zenith, căci numai atunci e veritabil, dacă e provăzut cu marca Zenith. — Se tr limite în străinătate și în țară pe lângă cea mai mare discreție, recom și cu rambursă.

Agentura principală în Ungaria :

DEUTSCH IZIDOR

magazia de instrumente medicale și pentru taștrirea bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

Un candidat de avocat

dr. jurist cu praxă mare,

lucra de sine stătător, știe conduce, caută aplicare în cancelarie advocațională pe
1 Februarie 1909. Condiții modeste.

Adresa :

I. Portoso
în **Lussinpiccolo.**

Vin de Covășint

foarte bun, se poate cumpăra cu Hl.
ori 1/2 Hl.

Vin alb de 10 ani	60	Cor.
„ Risling de 5 ani	70	„
„ alb ori Schiller de 2 ani	45	„
„ alb ori Schiller din acest an	32	„

Văd. A. Dr. Petran
Kovaszincz (Aradm.)

Telefon 168.

Laborator medical în Arad.

Dr. Auszterweil László și Kallos József
— chimiști, la laboratorul policlinicei medicale
— chimice din **Budapesta**, au deschis
un laborator medical în Arad.

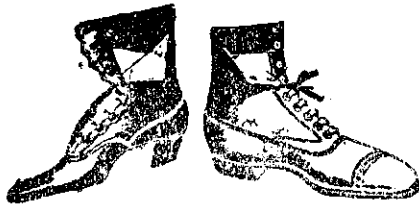
Examinează urina, scuipatul, laptele celor,
conținutul stomacului, sângele ș. a.

Laborator: piața **Andrássy 7.** Stațiune
de adunat materiile **Eszébet körut 9.**

Fritsch & Connert

atelier de ghete.

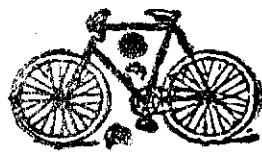
Mediaș — Medgyes.

Lucru de mână garantat.

Ghete de șevro pentru domni	K 11.—
„ „ box „ „	K 11.—
„ „ șevro pt dame cu bumbi	K 10.50
„ „ „ „ cu șirete	K 9.50
Jumătăți de șevro pentru dame	K 8.—
Ghete tari de muncitori dela	K 6.80
Ghete de copii dela	K 3.—

Material de I-a clasă.

KATZKY ANTAL

atelier mecanic de mașini de cusut
și biciclete
Temesvár, Belváros
Lonovics-u. 6 sz. (Intra-
rea prin partea str. Jenő főherceg).

Se angajează să repare și să procure mașini de cusut, mașini
de împletit ciorapi, biciclete motoare, automobile, gram-
mofoane și mașini de scris, precum sonerii electrice și repara-
rea telegrafelor de casă și introducerea lor.

Tine în deposit mașini de cusut vechi și
biciclete, tot așa grammofoane și părți sepa-
rate de mașini de cusut și biciclete.

Mare asortiment în plăci românești pentru gram-
mofoane cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Pret-curent gratuit și porto franco.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărimea sumei împrumutate cu 4, 4^{1/4}, 4^{1/2}, 4^{3/4}
și 5^{0/100}, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corespunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez dateriile de interese mari.

====
Resolvare grabnică, serviciu prompt.
====

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

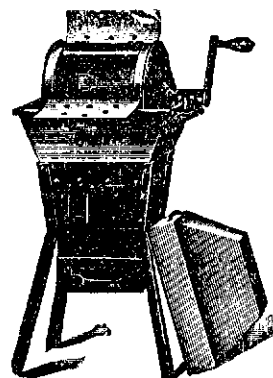
pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Karolina-utca 8. (Casa proprie.)

(Lângă filiala Poștei.)

Primesc pe lângă onorar acuzitorii de afaceri abili
și demni de încredere.

Catalog de prețuri trimitem la dorință.

Mașina de spă- lat cu aburi

(„Teligöz“) sistem J O H N.

Cea mai perfectă mașină
de spălat a actualității!

În raport cu spălatul cu mână, se
economisesc 75% din timp, lucru, să-
— pun, sodă, apă și combustibil. —

~~~~~  
Rufele se cruță.  
~~~~~

Aparat de spălat, fert, aburit și desin-
fectat totodată. — Ocupă loc mic.

Garanție: se transportă pentru încer-
— care fără nici un obligament. —

Deposit stabil:

Pöhm János

ferărie.

ARAD, Szabadság-tér.

Catalog de prețuri trimitem la dorință.